

C H U O N G : 39

TERRY WICKETT ĐI RỒI, Martin lại quay lại với công việc nghiên cứu chất phage. Chàng khởi sự một cách lầm lẩn và làm một việc tệ hại nhất đời chàng. Chàng mất hẳn tính điềm tĩnh, có thể nói là điềm-tĩnh một cách tàn-nhẫn, của chàng. Chàng nhận thấy quá rõ những thử-thách của một đời sống xã-giao chuyên-nghiệp, và chẳng bao giờ chàng có thể hiểu nổi cái hiện-tượng kỳ-bí tức là cái dạ-yên-hội - cái khổ phải thừa tiếp những người mình không thích mà cũng không có gì là lý-thú.

Trước kia còn có Terry để truyện trò, chàng còn có thể chịu đựng với bọn người giá-áo túi-com ấy. Và có một dạo chàng thấy khoái đóng kịch để làm cho cái 'Đám Thượng-Lưu' ấy hoan-nghinh chàng. Nhưng bây giờ lý-trí làm cho chàng thắc-mắc không yên-tâm.

Clif Clawson đã chứng tỏ cho thấy cuộc đời của chàng mỗi ngày một thêm rối-ren phức tạp.

Hồi mới bước chân lần thứ nhất tới Nữu-

Ước, chàng đã đi tìm gặp Clif mà cái tính hay làm huyên-náo của Clif đã làm cho chàng đỡ khổ khi còn sống chung với bọn Angus Duer và Irving Watters ở Trường Thuốc. Hồi đó chàng không tìm thấy Clif ở hãng đại-ly xe hơi mà Clif đã có lần làm việc ở đấy và khắp nơi trong giới buôn bán xe hơi ở Nữ - Ước cũng không thấy đâu cả. Đã mười bốn năm qua chàng chưa gặp lại người bạn ấy.

Rồi một hôm người ta đem vào phòng thí-nghiệm ở Viện McGurk cho chàng một tấm danh-thiếp in chữ đen và đỏ :

CLIFFORD CLAWSON

CLIF

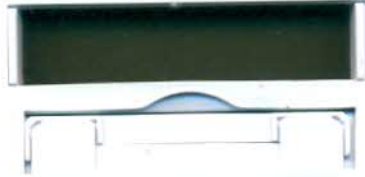
Đầu-tư dầu hỏa thương hảo-hạng

Higham Block

Butte

Martin mừng reo lên, "Clif ! Bạn cố-tri Clif Clawson ! Người bạn tốt nhất đời, ít ai có được một người bạn tốt như vậy ! Hồi trước cho mình mượn tiền để đi tìm Leora ! Ồ anh bạn cố-tri ! Mình cần một người như anh ấy, nhất là lúc này đương vắng Terry mà quanh mình toàn một bọn ăn bám !"

Chàng vội chạy ra và đứng xững lại, trở mắt nhìn một người đương tán cô tiếp-viên một cách ngổ-ngáo, "Này cô em này, cái bọn khoa-học các em quả thực là khốn-khổ ! Anh chưa bao giờ đến một nơi nào trang-nhã như

nơi của em, trừ ở những văn - phòng của bọn chuyên-môn đi lừa thì không kể...và anh cũng chưa thấy ở đâu có em nào đẹp như em. Chiều hôm nào đẹp trời, đi ăn với anh nhé ? Từ nay trở đi, chắc anh được gặp em luôn... Anh là một bạn rất thân của Bác-sĩ Arrowsmith. Thực ra anh cũng là một bác-sĩ... anh nói thực đấy... một tay của xương cừ-khôi... đã học ở trường thuốc và đủ thứ. A ! Thằng bé kia rồi !"

Martin vốn không ngờ sau mười bốn năm người ta lại có thể thay đổi đến thế. Chàng kinh-ngạc hết sức.

Clif Clawson mới bốn mươi tuổi mà đã béo phục-phịch thế kia. Mặt nhẽ-nhại bờ-hôi, má chảy xệ xuống, da xanh bủng, giọng khàn-khàn, chàng ưa mặc áo ca-rô Norfolk, bó chặt lấy hai cái vai u và cái mông núng-nính.

Chàng vừa thân-mật vỗ vai Martin, vừa nói giọng òm-ôm :

"Á, á, a, a, à, à ! Mart thằng bạn già này ! Chà, cái thằng chó chết này ! Chà ! Cái thằng chó chết này ! Chà, cái thằng ăn mày ăn nhạt này ! Mày hơi gầy đi đấy nhé, nhưng nếu mày mà có già hơn cái ngày tao gặp mày lần chót ở Zenith thì cứ đem đầu tao ra mà chặt !"

Martin đã trông thấy cái liếc mắt sắc-sảo có ý gian của cô tiếp-viên xưa vốn từ

tốn. Chàng nói, "Trời ơi ! Gặp anh tôi mừng quá" rồi vội vàng kéo ngay Clif vào phòng riêng của chàng.

Khi đã vào hẳn trong phòng, chỉ có hai người với nhau thôi, chàng mới nói một câu đối trá :

- Trông anh khá lắm. Hiện giờ anh làm gì ? Khi mới tới Nữ-Uớc, Leora và tôi đã cố công tìm anh mà không thấy. À... thế anh đã hay tin à... về Leora chưa ?

- Có, tôi có đọc báo thấy tin chị ấy mất. Đen thật ! Và cả cái công việc cao cả kia của anh ở Tây Ấn-Độ... ở đâu nhỉ ? Chắc bây giờ anh đã thành một vĩ-nhân rồi... một bác-sĩ tiêu trừ bệnh dịch và tất cả các thứ khác nữa, một khoa-học-gia nổi tiếng hoàn-cầu. Chắc bây giờ chả nhớ gì mấy thằng bạn cũ.

- Ồ, đừng có nghĩ nhảm! Gặp anh, tôi... tôi... tôi mừng lắm.

- Khá lắm ! Tôi rất vui thấy anh không "giàu đối bạn". Trời, tôi đã nghĩ bụng, nếu mình đến kiếm mà nó lên mặt với mình, thì mình sẽ nói trắng sự thật ra cho nó biết, sau khi nó đã được nghe tất cả những lời các bà thượng lưu xã-hội tâng-bốc nó". Tôi rất mừng là anh không thay lòng đổi dạ. Ở Butte, tôi đã định viết thư cho anh... tôi ở đó bán mấy si-tóc dầu xấu rồi phải chuồn cho nhanh để tránh cho mấy ông thanh-tra khỏi mất công đến dòm ngó vào sổ sách của tôi. Lúc đó tôi nghĩ : "Hứ,

mình cũng nên ngồi viết cho cái thằng bạch diện thư sinh ấy một bức thư, nói cho nó biết mình rất mừng thấy nó làm được cái công việc đẹp đẽ đó, để cho nó khoái". Nhưng chắc anh cũng biết thời-gian cứ trôi đi vùn vụt. Bây giờ thì tuyệt lắm, chúng mình sẽ có dịp gặp nhau luôn. Tôi đương hùn-hạp với một thằng bạn làm một áp-phe ở Nữ-Uớc này. Một áp-phe lớn lắm, bạn biết không ? Rồi hôm nào tôi sẽ dẫn anh đi và chỉ cho anh biết cách gọi một bữa ăn cho ra bữa ăn. Này, kể cho tôi nghe xem từ khi ở Tây Ấn-Độ về anh làm những cái gì. Chắc anh đương tính mưu để lên làm chủ-tịch hay giám-đốc gì đó của cái Viện trứ danh này.

- Không đâu... Tôi, à, không, tôi chả nghĩ đến chuyện làm Giám-Đốc gì cả. Tôi thích cứ làm việc mãi ở Phòng thí-nghiệm. Tôi... có lẽ anh muốn nghe về việc nghiên - cứu chất phage của tôi.

Và chàng sung-sướng đã kiếm được ra chuyện để nói, chàng bắt đầu kể công việc nghiên-cứu của chàng.

Clif đưa bàn tay chuỗi mấn lên đập-đập vào trán rồi kêu :

- Khoan ! Này, tôi có một ý-kiến... có thể có lợi cho anh. Theo chỗ tôi thấy thì cái đám công-chúng đáng yêu của chúng ta gần đây mới bắt đầu nghe nói về cái thuốc vi-khuẩn... cái gì nhỉ ? Vi-khuẩn tiêu-tố ấy. Này ! Anh

có nhớ cái lão lưu-manh Benoni Carr, mà tôi giới-thiệu là một dược-vật-học tên tuổi trong bữa tiệc y-học hồi ấy không ? Chiều qua tôi vừa mới nhậu-nhết với lão một bữa. Lão mở một Dưỡng Bệnh Xá ở ngoài Trường-Đào... Lão cũng khôn lắm nhá... thực ra lão buôn rượu lậu, kéo được nhiều tay sang tới, muốn rượu gì và bao nhiêu cũng có, cho đơn hẳn hoi, hoàn-toàn hợp pháp, ghê không ! Những bữa tiệc họ tổ-chức ở cái ổ rượu lậu ấy, thôi thì đàn bà và đủ thứ ! Anh cứ tin tôi đi, hồi nào mà Chú Clif này bị ma-men ám-ảnh, là chú cứ việc đông tuốt tới Dưỡng-Bệnh-Xá của lão Carr để chữa, là khỏi ngay ! Nhưng này : Giả thử bây giờ mình kiếm lão hay một người nào đó để tung ra một thứ thuốc mới... gọi là "tiêu - tố - trị - liệu - khoa"... Ồ, Chú Clif cũng biết bịa ra những tên thuốc ăn tiền chứ thua gì ai ! Cho bệnh-nhân ngồi trong một cái phòng có hơi nước, nhai những viên thuốc phage, có pha một chút si-trít-nin để cho tim họ đập mạnh lên ! Thật là tân-kỳ ! Bạc triệu đấy nhá ! Anh nghĩ sao ?

Martin đáp giọng hơi mơ-hồ :

- Thôi. Tôi sợ tôi chống lại việc ấy !

- Vì lẽ gì cơ ?

- Chẳng là tôi... Thành thực mà nói, anh Clif này, nếu anh không hiểu thì tôi cũng không biết cất nghĩa thế nào là tư-cách khoa học-gia. Anh biết không... tư-cách khoa-học-gia... mà Gottlieb vẫn thường nhắc tới. Vì tôi là một khoa-học-gia... hay ít ra tôi cũng

mong làm một khoa-học-gia...tôi không thể...
à... làm một việc như thế...

- Ồ, cái anh này ngốc tộ, anh tưởng tôi không biết thế nào là tư-cách khoa-học-gia hay sao ? Trời ! tôi cũng đã từng thấy cái phòng giải-phẫu chó bộ ! Chưa chi anh đã đổ quạu, anh phải biết, đương nhiên là tôi không khi nào để cho tên tuổi anh dính vào cái vụ này ! Anh cứ ở trong bóng tối chuồn thuốc ra cho chúng tôi, và làm quảng-cáo thuốc phage cho mạnh để cho cái bọn ngu dễ rơi vào tròng hơn, còn mọi việc mặc chúng tôi lo liệu hết.

- Nhưng... mong rằng anh chỉ nói giỡn chơi cho vui, chứ anh Clif, nếu không phải là anh nói giỡn thì tôi phải nói ngay cho anh biết rằng nếu ai mà làm cái trò ấy, tôi sẽ tố-cáo người ấy, cho người ấy vào tù, bất-luận người ấy là ai !

- Ồ, nếu anh nghĩ như vậy...!

Clif mở to hai con mắt hùm-hụp ra nhìn Martin, rồi ngập-ngừng nói tiếp :

- Cố nhiên là anh có quyền giữ môn thuốc của anh, không cho người khác động chạm đến. Thôi, thế là phải. Tôi lại phải xoay-sở việc khác vậy. Còn việc này chắc anh có thể làm được, nếu không có gì hại cho cái lương-tâm mẫn cảm của anh : anh có thể mời tên bạn cố-tri này của anh về nhà ăn cơm, để nó được gặp chị vợ mới của anh mà nó vẫn đọc thấy tên luôn luôn trên báo, trong mục xã-hội. Có lẽ anh cũng còn nhớ rằng trước kia đã nhiều lần

anh vui lòng để cho thằng Clif mập đáng thương này giắt anh đi ăn uống và tìm cho anh một chỗ ngả lưng !

- Ồ, tôi quên sao được. Tôi nhớ có nhiều lần lắm chứ ! Chẳng có ai mà lại đối-xử rộng-rãi với tôi như anh, chẳng có ai cả. Này, thế anh ở đâu ? Để tôi về hỏi vợ tôi xem hôm nào có thể mời anh được, rồi sáng mai tôi gọi giây nói báo cho anh biết.

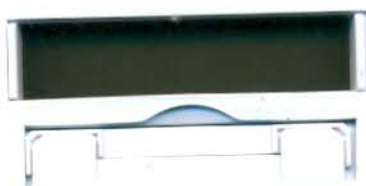
- À, thế ra anh để Bà Lớn xếp đặt thời-dụng-biểu cho anh há ? Nhưng nói thế thôi, chứ tôi không bao giờ xía vô truyện riêng của ai cả. Hiện tôi đang ở Khách-sạn Berrington phòng 617. Anh nhớ chứ, 617... và anh có thể gọi giây nói cho tôi trước mười giờ sáng mai. À này, cái cô ngồi ở ngoài cửa vừa rồi xinh đấy chứ. Anh nghĩ sao ? Anh có thể lôi cô ấy đi đớp xong rồi đi nhót với Chú Clif này được không ?

Martin nghiêm ngay nét mặt lại chẳng khác gì nhân-viên cao niên nhất và khoa-học-gia đứng đắn nhất Viện, chàng đáp :

- Ồ, người ta con nhà gia giáo. Chẳng bao giờ tôi lại làm việc ấy. Thực vậy, mong anh đừng nên làm thế.

Tuy đôi mắt ty-hý trên bộ mặt béo húp-híp, thế mà cái nhìn của Clif cũng quắc lên, sáng long-lanh, Chàng nói :

- Thôi, để anh làm việc thì hơn và nên cho thêm ít muối vào đuôi mấy con vi-trùng

nhá.

Nghe bạn nói như vậy, Martin thấy nhẹ cả người, chàng tỏ ra hết sức thân - mật và dẫn Clif ra phòng tiếp khách, cố tránh không để xảy ra chuyện gì khác khi đi qua mặt cô tiếp viên.

Quay về phòng, chàng ngồi thừ ra một lúc lâu, lòng buồn-bã hết sức.

Từ bao năm nay chàng vẫn coi Clif như một Terry thứ hai. Bây giờ chàng thấy Clif khác cả Terry lẫn Holabird. Terry là người cộc-cằn, đồ quạu, ăn phàm nói tục, ghét những cái thanh-tạo phong-nhã, làm mất lòng những người thanh-tạo phong-nhã, và những cái tính chua-chát thô-lỗ ấy dệt thành chiếc áo xù-xì bọc một tấm lòng chân-thành, hy sinh cho những công-cuộc chí-thiện chưa chắc đã có nhà tu-hành nào theo kịp. Nhưng Clif...

Chàng nghĩ thêm, "Đem nó giết đi, có lẽ lại giúp ích cho đời ! Tiêu-tổ-trị-liệu-khoa tổ-chức trong một dưỡng-bệnh-xá đầu trộm đuôi cướp ! Hừ ! Mình phải nhìn nó vì mình quá hèn nhất sợ nó đi khắp mọi nơi rêu rao rằng "mình bây giờ công thành danh toại nên lờ hết bạn cũ đi". (Công thành danh toại! Nghĩa là công việc vừa làm vừa chơi! Nay tiệc tùng mai yến ẩm! Hầu truyện lũ đàn-bà ngu xuẩn ! Tức giận vì không được Đại-Sứ Bồ-Đào-Nhà mời tới dự tiệc ! Thế là công thành danh toại đấy! Không.

Mình phải tê-lê-phôn bảo nó là mình không thể mời nó tới nhà mới được".

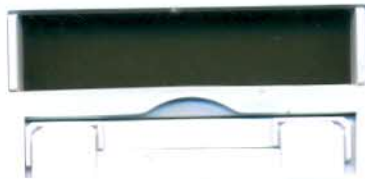
Nhưng rồi chàng nhớ lại lòng trung-trực của Clif đối với chàng trong những ngày khổn khó, và niềm vui của bạn chia xẻ mỗi khi chàng thắng-lợi về tình-cảm.

"Ồ, sao mình lại cứ muốn anh ấy phải hiểu những ý-tưởng và cảm-giác của mình về chất phage ? Biết bao nhiêu Viện Bào-Chế danh tiếng lấy lòng mà mưu-mô còn tệ hại hơn mưu-mô của anh ấy ? Một phần mình tức giận vì anh ấy đưa ra cái đề-nghị bất chính kia, một phần mình buồn vì anh ấy làm như không cần biết đến cái địa-vị cao-sang của Bác-sĩ Arrowsmith giàu có ngày nay, nhưng không biết phần nào nặng hơn phần nào và nặng hơn bao nhiêu ?"

Chàng bỏ không nghĩ gì đến vấn-đề này nữa, trở về nhà, thành thực kể hết câu chuyện cho vợ nghe, hỏi xem ý-kiến nàng ra sao, và đưa ra ý-kiến là nên mời Clif đến ăn cơm riêng với hai vợ chồng chàng thôi.

Joyce nói :

- Anh Mart yêu dấu của em ơi, sao anh lại có thể lảng nhục em, nói bóng gió cho rằng em hèn-hạ đến đó có thể tức giận vì những lời văng tục, tiếng nói lổn bậy-bà, vì cái giọng đạo-đức con buôn y như hệt của ông nội anh Roger ngày trước hay sao? Anh tưởng em không

bao giờ ra khỏi cái phòng khách này sao ? Em tưởng anh đã gặp em ở ngoài cái phòng này rồi chứ ! Em chắc có thể mền cái con người Clawson nữa ấy chứ !

Sáng hôm sau Martin mời Clif tới ăn cơm chiều. Clif gọi điện-thoại cho Joyce :

- Có phải Bà Arrowsmith đấy không? Này, lão Clif đây.

- Xin lỗi ông, có lẽ tôi nghe không kịp ông định nói gì.

- Clif ! Lão Clif ấy mà !

- Tôi rất tiếc, nhưng... có lẽ ông gọi nhầm số rồi.

- Kìa, tôi là Clawson, chiều nay sẽ tới ăn cơm với bà đây mà....

- Ồ, ra là thế, xin lỗi ông.

- Này, điều tôi muốn biết là bữa ăn chiều này là bữa ăn thường trong gia - đình hay là một đại-tiệc ? Nói cách khác, tôi có thể ăn mặc tự nhiên hay phải đóng bộ tử tế, hở cung ? Ồ, tôi có đủ cả đuôi tôm các thứ !

- Tôi... có phải ý ông... Ồ, chắc ông muốn hỏi xem có phải mặc lễ-phục không ? Tôi thì có lẽ tôi sẽ mặc đấy ạ.

- Hay lắm ! Tôi sẽ tới và sẽ diện tung-bùng, và trung cho anh chị coi bộ khuy ngọc mà chắc chắn là anh chị chưa được ngó thấy bao giờ. Thôi nhá, thực nà cái hăng hạng nỏn cho tôi được gặp Mart phu-nhân và bi giờ ta hãy tạm ngưng cuộc đấu hót cho tới "chiều nay sẽ gặp nhau", thôi "a-nô-doa" nhá!

Khi Martin về đến nhà, Joyce vừa thấy mặt nói ngay :

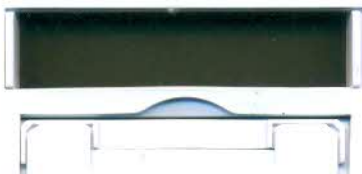
- Cung ơi ! Em đến chịu thôi ! Cái anh ấy có lẽ điên. Thực đấy, anh à, anh hãy tiếp anh ấy và cho em đi nằm nhé. Và lại, cả hai anh đâu muốn em có mặt. Hai anh còn muốn nói chuyện ngày xưa ngày xưa với nhau, còn em thì có mặt cũng bằng thừa. Hơn nữa, còn hai tháng đã tới ngày sinh rồi, em cần phải đi ngủ sớm.

- Ồ, Joy, như vậy chắc Clif sẽ phật ý ghê gớm, xưa kia anh ấy bao giờ cũng đối xử rất tốt với anh... Và em vẫn thường hay hỏi chuyện hỏi nhỏ anh ra sao (giọng năn nỉ) Thế em không muốn nghe những chuyện đó nữa sao ?

Hai vợ chồng bàn tán mãi với nhau rồi đi đến chỗ tin chắc là thế nào Clif cũng sẽ có những thái-độ và cử-chỉ thô-lỗ, sẽ uống rất nhiều rượu, và sẽ vỗ lưng Joyce nữa là khác.

Nhưng từ lúc Clif tới chơi tới lúc chàng hơi ngà-ngà say, lúc nào cũng giữ lễ-độ và ăn nói rất văn-hoa. Khi Martin bất chợt thốt ra một tiếng chửi thề, Clif cự ngay, "Cố nhiên tôi chỉ là một anh quê mùa, nhưng tôi không ngờ một bà cao-quý như Công-Chúa đây lại... thích nghe anh chửi thề".

Rồi, "Chà, chẳng bao giờ tôi lại có thể tưởng một anh quê-kệch như chàng Mart lại lấy được của vưu-vật đúng mực thượng-lưu xã-hội

như thế này".

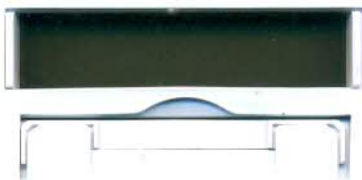
Rồi, "Ồ, để trang-hoàng cái phòng ăn này có lẽ chẳng tốn kém gì cả, ồ, thực-thế!"

Rồi, "Xâm-banh, hả ? Nếu vậy thì quả thực Quý Ngài làm cho lão Clif nghèo hèn này hãnh-diện quá đi thôi. Tàu Phò-Mã, xin Ngài truyền lệnh cho Quan Kinh-Lý truyền lệnh cho quan-hầu của ông bảo cho thư-ký của tôi biết địa-chỉ của người cung-cấp rượu lậu của Phò-Mã ở đâu, bầm có được không ạ ?"

Rượu vào lời ra, tuy nhiên Clif vẫn hết sức giữ gìn lời ăn tiếng nói cho lịch-sự và văn-vẻ, chàng kể những truyện khôi-hài trong nghề buôn của chàng, những khi bán giếng dầu mà không có dầu, và lọt khỏi lưới pháp-luật trong có gang tấc, chàng khoe mình đã khôn-gioan gia-nhập các giáo-hội để bán si-tóc cho các hội-viên, và hăng say kể cái tài khéo giúp Bác-sĩ Benoni Carr dụ dỗ một bà già góa giàu có lui tới Bệnh-Xá để "thần - linh" thăm bệnh cho bà ta.

Suốt trong thời-gian đó, Joyce ngồi yên, hết sức lễ-độ đến nỗi hai chàng đắm ngượng.

Martin cố làm cho Joyce và Clif bắt chuyện nhau, và không đưa ra một ý-kiến nào đối với những lời khoác - lác về việc đi lừa đi gạt thiên-hạ của Clif, nhưng khi Clif đụng tới thần-tượng của chàng thì chàng tức đến

lạnh người đi :

- Anh bảo ông già Gottlieb dạo này vận càng ngày càng đen.

- Vâng, ông không được khỏe.

- Cái ông già xuân gốc đáng thương, Nhưng tôi đoán chắc rằng bây giờ anh đã nhận ra và hiểu rằng ngày trước anh mê ông ấy như điên đó là gốc rồi chứ. Tình thực, thưa với Arrowsmith phu-nhân chứ, cái thằng bé này trước cú tương Cha Gottlieb là tay tổ... à... xin lỗi bà tôi dùng tiếng lóng.

Martin hỏi :

- Anh nói thế là có ý gì ?

- Ồ, tôi đương nói về Gottlieb chứ còn ai nữa ! Cố nhiên là anh cũng biết rõ như tôi rằng ông ta chuyên-môn tự làm quảng-cáo cho mình, chuyên-môn to nhỏ tâm sự để mọi người tưởng mình là một khoa-học-gia nghiêm-khắc, tận tụy hy-sinh cho khoa-học, thỉnh-thoảng lại thở ra một vài câu triết-lý khôn vặt, và chế các bác-sĩ chuyên-nghiệp là tàn-nhẫn. Nhưng chả còn gì tệ hại hơn... Hồi ở San Diego tôi gặp một anh giáo - sư về thực-vật-học trước có dạy ở Winnemac bảo cho tôi biết tất cả những tài-liệu về kháng-thể của Gottlieb, ông ta không bao giờ nhắc tới công của... à, một người Nga nào đó đã tìm ra trước Gottlieb từ "khuya" rồi, và Cha Gottlieb nhà ta đã "chớp" lấy nhận làm của mình !

Trong lời buộc tội này của Clif cũng có

điều mà Martin vẫn hoài-nghi là có thực, cũng như chàng biết rằng thần tượng của chàng nhiều khi lòng dạ cũng hẹp hòi, tuy nhiên điều này chỉ làm cho chàng tức giận thêm, chàng nắm chặt hai bàn tay ấn mạnh xuống đầu gối.

Nếu là ba năm trước đây, chắc - chắc là thuận tay quơ được cái gì, chàng đã ném ngay cái đó vào mặt Clif. Nhưng bây giờ chàng là người biết nhịn và chiều theo cảnh-ngộ. Chàng đã được Joyce huấn-luyện cho chàng có thể tỏ sự bực-tức của mình một cách lặng-lẽ thay vì làm ầm-ỹ lên, và chàng chỉ nói nhẹ một câu :

- Không đâu, chắc anh làm đấy, anh Clif à. Gottlieb đã đi xa hơn hết thầy mọi người trong việc nghiên-cứu kháng-thể.

Trước khi bồi đem cà-phê và rượu ngọt vào phòng khách, Joyce ngọt-ngào nói :

- Thưa ông Clawson, tôi xin phép lui về phòng nằm nghỉ một chút. Tôi rất lấy làm sung sướng có dịp gặp một người bạn lâu năm nhất của chồng tôi, nhưng tôi thấy hơi mệt và nghĩ rằng nên đi nghỉ một chút thì hơn.

- Lệnh-Bà! từ nãy tôi đã nhận thấy Lệnh-Bà có vẻ hơi uon mình.

- Ồ ! Dạ... kính chào ông !

Martin và Clif ngồi vào hai chiếc ghế bành lớn trong phòng khách và cố đóng cho đúng vai trò hai bạn thân niên sung - sướng được gặp lại nhau, tuy nhiên chẳng ai nhìn

ai cả.

Sau khi Clif đã chửi thề mấy tiếng và kể ra ba câu truyện hết sức tục-tĩu, để tỏ ra rằng chàng không hẳn là người hư-hỏng vẫn biết giữ đúng phép lịch-sự cốt để làm vui lòng Joyce, chàng phun ra :

- Hừ ! Thì ra là thế, đúng như dân An-lê vẫn nói. Nay, tôi xem Bà Lớn nhà anh chẳng ưa gì tôi. Bà tỏ ra thân-mật, nồng-nàn như băng tuyết. Nhưng đây cóc cần. Bà sắp sinh nở, và cố nhiên đàn bà, hết thầy người nào đương có bầu cũng đều khó tánh. Nhưng...

Chàng nắc một cái, làm ra vẻ nghiêm-trọng, uống ly cốt-nhác thứ năm.

- Nhưng có điều mà tôi không thể đoán ra được... Xin lỗi, tôi không chỉ-trích Bà Lớn nhà anh đâu. Bà cũng phong-lưu trang-nhã đúng như cái xã-hội thượng-lưu đã tạo ra những người như thế. Nhưng có điều tôi không thể hiểu nổi là tại sao trước kia đã chung sống với Leora, một người chân thật như vậy, bây giờ anh lại có thể ăn ở được với một người khinh-xuất, ngạo-mạn như Joyce ?

Đến đây Martin không thể nhìn được nữa.

Cái khổ không thể làm việc được mấy tháng nay, từ khi Terry bỏ đi, đã ray-rút chàng rất nhiều.

- Nay anh Clif. Tôi không thích anh nói đụng chạm tới vợ tôi. Tôi rất tiếc vợ tôi

không làm anh vui lòng, nhưng tôi e rằng trong câu truyện đặc-biệt này...

Clif đã đứng dậy, tuy không vững, nhưng giọng nói và ánh mắt chàng rất quả-quyết :

- Thôi được rồi. Tôi đã đoán biết là anh sẽ lên mặt với tôi. Cố nhiên, tôi không kiếm được một cô vợ giàu để bòn của. Tôi chỉ là một thằng già vô lại. Tôi không thuộc hàng người ở một nơi như thế này. Cũng không đủ khéo léo làm một thằng bồi. Anh thì anh có đủ. Thôi được. Chúc anh may mắn. Và, anh bạn trẻ của tôi ơi, trong khi chờ đợi, tôi cầu cho anh sa xuống chín tầng địa ngục cho anh biết thân !

Martin không buồn tiễn bạn ra ngoài hành lang.

Ngồi lại một mình chàng lăm - băm, "Nhờ Trời, thế là thoát nạn !"

Chàng tự nhủ Clif là một tên chuyên-môn lừa bịp, một thằng điên, ngu xuẩn, một đứa hư thân mất nết, một anh nghiện rượu vô duyên, một kẻ nhân hậu tỏ ra mình rộng lượng, thực ra chỉ để hả lòng tự-phụ của nó. Nhưng tất cả những sự thật đẹp đẽ đó không đủ để giữ cho bớt đau lòng cũng như khi bác-sĩ giải-thích cho bệnh-nhân biết cái ruột thừa trong bụng là cái ruột dư, vô ích, vô giá-trị, nhưng cũng không làm cho bệnh-nhân thấy đỡ đau khi bác-sĩ giải-phẫu để cắt bỏ nó đi.

Chàng đã yêu Clif - thực tình yêu Clif và có thể mãi mãi yêu Clif. Nhưng chàng sẽ không bao giờ gặp lại Clif nữa. Nhất định là như thế !

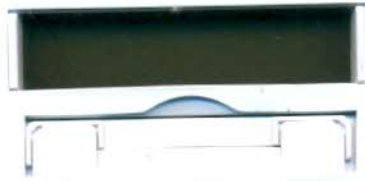
"Cái đồ béo ụt-ít dê-tiền khốn - nạn ấy mà dám xác-láo xúc-phạm tới Gottlieb! Cái đồ nhà quê thô-lỗ ấy ! Đòi đâu có dài để mà...

"Nhưng thôi kệ... ừ, Clif lỗ mãng, nhưng mình cũng chẳng kém. Bảo rằng nó lòng gặt, nhưng thử hỏi mình có lòng gặt không, khi mình đưa ra những con số lếu-láo về bệnh dịch-hạch ở Đảo St. Hubert...mà mình lại còn lòng gặt quá nó, vì mình còn được thiên-hạ ca-tụng nữa ?"

Chàng chạy lên phòng Joyce. Nàng đang nằm trên chiếc giường rộng mông-mênh bốn góc có bốn cái cột, đọc truyện "Peter Whiffle".

- Ồ, anh ! ghé quá anh nhỉ ! Anh ấy đi rồi hở anh ?

- Vâng... anh ấy đi rồi... Anh đã tống khứ người bạn tốt nhất đời anh ra khỏi nhà... thực thế. Anh để mặc cho anh ấy đi, để mặc cho anh ấy đi luôn, vì thấy anh ấy là một người đòi bại, hư hỏng. Con người như thế đem giết bỏ đi còn hơn. Ồ, lúc ấy sao em lại không thể đối-xử với anh ấy một cách giản-dị và vui-vẻ nhỉ ? Em lẽ phép quá đi thôi ! Anh ấy thì ngượng-ngịu, không được tự-nhiên, và phóng-đại những nét hư tật xấu của anh ấy ra,

chứ thực-sự anh ấy không đến nỗi hư- xấu quá đến thế. Anh ấy không đến nỗi lưu-manh hơn... anh ấy còn tốt hơn bọn lý-tài làm ra về ân-cần ngọt-ngào để che đậy những thói tàn-ác đầu-cơ ăn cắp của mình...Nghĩ cũng tội-nghiệp cho anh ấy ! Anh dám chắc là bây giờ anh ấy đang lê bước dưới trời mưa và lấm-bấm, "Người bạn duy nhất mình vẫn yêu mến và hết sức giúp đỡ, bây giờ lại trở mặt với mình, vì bây giờ nó... vì bây giờ nó có vợ đẹp. Vậy thì ăn ở tốt với nhau để làm gì ?" rồi anh ta còn nói... Tại sao em lại không thể giản-dị hơn một chút và bỏ cái kiểu-cách cao-kỳ của em đi một chốc một lát ?"

- Này để em nói cho mà nghe ! Anh ghét anh ấy chẳng kém gì em cả, vậy anh đừng có đổ lỗi lên đầu em đi ! Anh đã vượt xa anh ấy về mọi phương-diện. Anh luôn miệng nói đến Sự Thật, thì đó là một sự thật. Anh không dám nhìn vào sự thật đó sao ? Lần này, hay ít ra thì cũng lần này, em chả có lỗi gì hết. Anh cũng của em, chắc anh cũng nhớ là lúc đầu em đã có thiện-chí đề-nghị rằng em chẳng nên có mặt trong bữa cơm đêm nay, chẳng nên tiếp anh ấy đó ư ?"

- Ồ... thôi... phải... trời ơi ! ... Nhưng... Ồ, em nói cũng phải. Thôi, đầu sao thì... câu chuyện cũng xong rồi, mình chả nên nhắc tới nữa.

- Anh yêu à, em hiểu rõ lòng anh lắm. Mà cũng may là câu chuyện thế là xong ! Anh hôn

em một cái rồi đi ngủ đi, anh !

Trở về phòng riêng, mặc chiếc áo mát bằng lụa đen thêu chuồn-chuồn bằng kim-tuyến mà nàng đã mua cho chàng hồi qua Ba-lê, chàng ngồi cảm thấy mình trần như nhộng, bơ - vơ không nhà không cửa, và tự nhủ, "Nhưng...nếu là Leora thay vì Joyce...chắc, Leora biết Clif là một tay lòng-gạt, nàng sẽ nhận đó là một sự thật. (Hãy nói chuyện thẳng vào sự thật!) Leora sẽ không khăng-khăng đòi ngồi làm quan tòa để xét xử. Leora sẽ không nói, "Việc này khác với ý mình, vậy là làm", Leora sẽ nói, "Việc này khác ý mình, vậy chắc thú-vị". Leora... ồ, Leora..."

Chợt chàng nhìn hình-ảnh nàng rõ-ràng khủng-khiếp nằm kia, không có áo-quan, dưới lớp đất xốp mềm trong một thửa vườn trên Đồi Penrith.

Khi định thần lại, chàng lẩm-bẩm: "Clif đã nói gì nhỉ ? "Anh đâu phải chồng nàng... anh là thằng bồi của nàng... anh quá nhu-nhuộc". Clif nói thế mà đúng ! Tất cả là ở chỗ : mình không có quyền gặp những người mình muốn gặp. Mình tinh khôn đến nỗi mình tự biết mình làm nô-lệ cho Joyce và Holabird".

Lúc nào chàng cũng có ý tìm, nhưng không bao giờ gặp lại được Clif Clawson cả.

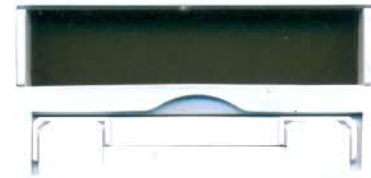
II

Tình cờ ông nội của cả hai vợ chồng Joyce và Martin tên là John, nên hai người đặt tên đứa con trai là John Arrowsmith. Họ không biết đã có một người lính-thủy nào đó ở Bidefort cũng tên là John Arrowsmith, đã chết trong vụ Hạm-Đội Vô-Dịch Tây-Ban-Nha, kéo theo với ông ta năm viên Thân-Sĩ Tây-Ban-Nha đứng cảm nữa.

Joyce đau đớn vô cùng, làm cho tình yêu của Martin đối với nàng càng thêm thắm-thiết (chàng thực tình thương yêu người thiếu-phụ mạnh-mai và thông-minh ấy).

Khi Joyce nằm trình - ình trên bàn đẽ, quần-quai đau đớn, trông hèn cả con người đi, khi người ta sắp cho nàng ngủi thuốc mê, mặt nàng tái xanh như người sắp chết, nàng bảo chàng, "Chết là một trò chơi thú hơn xì phé... không có ai ăn cánh với mình để giúp mình cả !"

John Arrowsmith người cứng-cáp, tay chân cứng-cáp, mới sinh ra nặng gần năm kí, khi đã qua thời-kỳ giống một cục thịt tươi nhả-nheo

thành hình một cậu bé hân hoan, đôi mắt nó trông rất tinh-anh tươi vui : Joyce cùng con hết sức, còn Martin thì lại sợ nó, vì chàng thấy cái thằng lỏi con quý phái, cái thằng nhãi thích giàu ngay từ trong trứng nước, một ngày kia có lẽ sẽ khinh rẻ bố nó.

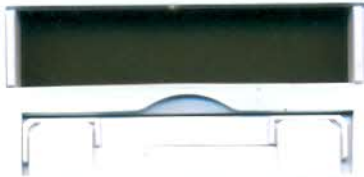
Ba tháng sau khi sinh đẻ xong, Joyce lại ham thể-thao, đánh golf, quần vợt, và những kiểu mũ mới hơn bao giờ hết.

III

Joyce rất kính-trọng khoa - học, nhưng không hiểu khoa-học là gì cả. Nàng thường hay đòi Martin giảng-giải công-việc của chàng cho nàng nghe, nhưng khi chàng đương mải nói và lấy móng tay vẽ lên bàn những lược-đồ, thì nàng lại ngắt lời chàng, và ngọt - ngào nói, "Anh yêu... xin lỗi anh một phút đã nhé... Plinder, còn rượu Sherry không anh ?"

Khi nàng quay trở lại nhìn chàng, mặt dầu ánh mắt rất trêu-mến, chàng đã hết hứng, không muốn nói tiếp nữa.

Nàng tới phòng thí-nghiệm của chàng, đòi xem chai, lọ, ống thí-nghiệm, năn - nỉ chàng bắt nàng phải nghe cho kỹ-hiểu, nhưng chẳng

bao giờ nàng ngồi yên lấy một lúc lâu theo dõi chàng làm việc.

Một hôm Martin ở trong phòng thí-nghiệm đương "lội bì-bõm trong vũng bùn, lẫn quần không rút chân ra được, bắt chọt vớ được chỗ đất khô rắn" : nguyên chàng đã đại đột đi nghiên-cứu ảnh-hưởng của thuốc phage đối với sự biến-chuyển của các loại vi-trùng - một công việc thật hay, thật tế-nhị - và sau mấy tháng đã một mồi đóng vai một công-dân hiểu lẽ phải, một người chồng tốt, một tay xì-phé giỏi, và một người làm việc hủ-bại, bây giờ chàng lại cảm thấy khoái cái nếp sống điên-cuồng đến tột độ : Chàng lại muốn làm việc đêm, đêm đêm làm việc, làm việc mỗi đêm. Khi chàng dò-dẫm làm việc mà không có hứng-thú, thì quá năm giờ chiều, chẳng có cái gì có thể giữ chàng ở lại Viện, và Joyce thành ra quen với cái lệ của chàng, cứ tới giờ đó là chuồn về với nàng. Đến bây giờ thì chàng đâm ra có cái thói xấu kinh-khủng là chẳng nhớ gì đến những lời hứa hẹn đi ăn uống hay gặp gỡ ai, chàng hay nhăm-nhẩn với khách - khứa, những người lấy làm hoan-hỉ đến yêu-cầu chàng giảng giải cho họ hiểu những vấn-đề khoa-học, và nhiều khi chàng quên cả hỏi-hạn đến vợ con. Chàng nói :

- Bây giờ anh cần phải làm việc đêm, anh không thể nào giữ giờ giấc đều hòa như trước được, khi đương làm dở một công-việc quan-trọng, trí óc anh không thể nào thành - thoi,

vô tư vô lự được, cũng y như em khi có bầu, đâu có thể đều-hòa, dễ-dãi, thanh-thản và lễ độ. Phải không em ?

- Em biết nhưng... cũng à, anh làm việc như thế nên đâm ra nóng nảy. Trời ơi, anh bỏ hẹn làm mất lòng mọi người đến thế nào đi nữa, em cũng không quan tâm cho lắm...nhưng, dẫu sao thì em vẫn mong anh giữ được đúng hẹn, tuy em biết rõ là anh khó tránh cho khỏi thất hứa. Nhưng khi anh làm việc quá sức, mệt mỏi đến mất cả bình-tĩnh như thế thì liệu anh có làm được mãi không, và có lợi thời-giờ gì cho anh không ? Em nói như vậy là vì anh. Ồ, em nghĩ ra rồi ! Khoan ! Rồi anh xem em là một khoa-học-gia như thế nào ! Không, em chả nói nữa... bây giờ chưa nói được !

Joyce vừa có tiền của, vừa có nghi-lục. Một tuần lễ sau, ăn cơm chiều xong, nàng hôn hờ, đôi má ửng hồng, người mảnh-mai, thanh-lich, hí-hùng nói với chàng, "Em có cái này cho anh xem xem có lạ không".

Nàng dẫn chàng vào một cái phòng từ trước vẫn bỏ trống ở bên trên nhà để xe, đằng sau nhà ở. Trong tuần-lễ vừa qua ấy, nàng đã dùng một bọn thợ chuyên-môn của một Công-ty cung cấp dụng-cụ khoa-học có tiếng lớn nhất nước thiết-lập cho chàng một phòng thí-nghiệm vi-trùng tối-tân hoàn-mỹ nhất chàng chưa từng thấy bao giờ - sàn gạch trắng, tường gạch men trắng, tủ đá lạnh, lò hấp, đồ thủy tinh, thuốc

nhuộm, máy kính hiển-vi, và một dịch-bàn có nhiệt-độ cố-định - và một chuyên-viên đã được huấn-luyện ở Viện Lister và Rockefeller, có phòng ngủ ở ngay đằng sau phòng thí-nghiệm và tuyên-bố sẵn sàng phục-dịch Bác-sĩ Arrow-smith bất-luận ngày hay đêm.

Joyce riu-rít nói, "Đó, anh coi! Từ nay, khi nào cần làm đêm, anh khỏi phải xuống tận Đường Tự-Do nữa. Anh có thể làm thêm ít thuốc cấy... hay anh gọi là cái gì đó mặc anh. Và nếu bữa ăn anh bị khách-khứa quấy rầy thì, sau bữa ăn, anh có thể lẩn ngay vào đây rồi anh muốn làm việc khuya đến bao giờ tùy thích. Thế... cũng à, thế này có được không? Đã đầy đủ chưa? Em làm như thế này có được không, cũng? Em cố ghê lắm... Em mượn những người giỏi nhất..."

Trong khi môi chàng áp vào môi nàng, chàng nói, "Làm được cho anh như thế này! mà lại còn khiêm-nhuong như thế! Và bây giờ, trời đất thiên địa ơi! Thế là mình hết chuồn nói đi đâu một mình rồi!"

Nàng xum-xoe hỏi chàng có thấy còn cái gì thiếu sót hay sơ-xuất không, muốn cho nàng mắc-cỡ để nàng được thêm một niềm vui mới nữa, chàng liền bảo cái máy ly-tâm không đủ thích-dụng.

Nàng la lên, "Được rồi anh xem!"

Hai hôm sau, khi hai người đi coi hát

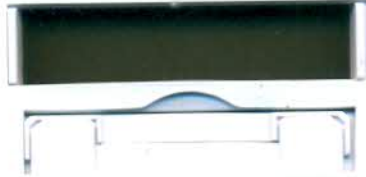

về, nàng dẫn chàng tới nhà để xe sàn lát xi-măng, ở bên dưới phòng thí-nghiệm mới của chàng, thì thấy trong một góc, sẵn-sàng chỉ việc lắp lên là dùng được ngay, một cái máy ly-tâm cũ nhưng rất thích-dụng, một cái máy thích-dụng nhất, một xuất-phẩm của công-ty danh-tiếng nhất hoàn-cầu là Công-ty Berkeley Saunders, nói trắng ra là cái máy chẳng có gì khác hơn chiếc "Gladys" của Viện McGurk mà khi Viện tổng khứ đi vì nó bán-thủ nhóp-nhúa, chàng và Terry đã kéo nhau đi nhậu một bữa say túy lý để ăn mừng.

Thế mà bây giờ nó nằm chình-ình ngay kia, thực khó cho chàng không biết cảm ơn nàng thế nào cho phải, nhưng chàng cũng dùng nó để làm việc.

IV

Bạn bè thích đến chơi nhà Joyce vì có hai cái thú là ngắm chiếc xe hơi Rolls-Royce có tiếng đắt tiền nhất các loại xe và dự những bữa tiệc bàn về văn-ngệ lý-tài, đến bây giờ lại có thêm một món giải-trí mới nữa trong cái thế-giới mệt mỏi chán nản này là tới phòng thí-nghiệm của Martin xem chàng làm việc, giữ thật im lặng và kính cẩn, có lẽ chỉ

trừ khi Joyce khẽ nói, "Trông cái lối anh ấy dạy mấy con vi-trùng cưng của anh ấy nói 'Polly xinh đẹp ơi !' mà thấy anh ấy đáng yêu quá đi thôi !" hoặc khi Latham Ireland pha trò cho mọi người cười, cãi lý rằng khoa-học gia không biết nói đùa là cái gì, hoặc Sammy de Lembre ngâm-nga bài thơ hoạt-kê về "những con vi-trùng của Bác-sĩ Arrowsmith".

Người anh họ của Joyce ở Georgia thì nói, "Trông Mart bên cạnh những cái chai lọ thật là đáng yêu. Nhưng anh vẫn có thể làm cho chú ấy tức điên lên, nói cho chú ấy biết điều đáng phiền cho chú ấy là chú ấy thường không đi lễ nhà thờ luôn !".

Trong khi đó thì Martin cố tập-trung tư tưởng lại để làm việc.

Họ kéo nhau từ nhà sang phòng thí nghiệm mỗi tuần có một lần, như vậy chắc cũng không có gì phiền cho một người tính - khí cương-quyết - nhưng với Martin nó đã làm cho chàng lúc nào cũng thắc-mắc về việc họ sắp tới.

Một đêm, chàng ôn-tồn nhẹ-nhàng nói chuyện này với Joyce, thì nàng bảo, "Thế đêm nay bọn em có làm phiền anh không ? Nhưng thật tình họ phục anh ghê lắm".

Chàng nói, "Thế à" rồi bỏ đi ngủ.

V

R.A. Hopburn, ông luật sư có tiếng, trong lúc lái xe từ lâu-đài của vợ chồng Martin về, cần-nhần với vợ :

- Đến nhà người ta ăn tiệc, nếu ông chủ nhà cho mình là một thằng ngu, hất cả một ly rượu vào mặt mình, mình cũng cóc cần, nhưng nếu ông ấy tỏ vẻ làm-lý chán-nản khi nghe mình mạnh-dạn đưa ra những ý-kiến này nọ thì mình cóc chịu được... khi nó ở trong cái phòng thí-nghiệm kỳ cục ấy, trông cái mặt nó cứ thộn ra !... không hiểu mắc-mớ làm sao mà Joyce lại đi lấy cái thằng cha ấy ?

- Em cũng không thể hiểu được.

- Anh nghĩ chỉ có mỗi một lý-do. Có lẽ chị ấy...

- Này thôi, anh đừng có nói tục đi !

- Hừ, dẫu sao thì...thiếu gì người thông thái, vui vẻ, lịch-sự, chị ấy muốn lấy ai chả được... anh nói người thông-thái, vì cái thằng cha Arrowsmith có thể hiểu biết đủ mọi điều về vi-trùng, vi-khuẩn, nhưng không biết thế nào là bản nhạc hay với một món ăn ngon... Anh thấy... anh không phải là người cầu kỳ đâu, nhưng anh thấy chẳng có gì bắt

buộc mình phải lui tới một nơi mà ông chủ nhà hiển-nhiên chỉ thích nói trái lại tất cả những điều mình nói... kể ra cũng tội-nghiệp cho thằng cha ấy, chắc nó cũng không biết là nó thô-lỗ đâu nhỉ ?

- Không. Có lẽ nó không biết thực đấy. Cứ nghĩ đến anh Roger ngày trước, em lại buồn... con người thực là vui-vẻ, khỏe-mạnh, hào-hoa phong-nhã... bây giờ cứ thấy cái anh tính-khí thì cộc-cằn, nhà-quê-nhà-mùa vớ-vẩn ở đâu đến chiếm cái ghế của Roger, mà chả biết người chủ trước của cái ghế ấy hay dở ra sao... Chả biết Joyce mê nó ở cái điểm gì! Tuy nhiên trông đôi mắt của nó cũng đẹp và hai bàn tay rắn chắc trông thật kỳ-cục...

VI

Thấy Joyce bận-rộn mà chàng bực mình. Tại sao nàng lại bận như vậy, thực khó mà hiểu cho rõ, nàng có một viên quân-gia rất giỏi, một anh đầu bếp rất sang, và hai chị vú săn-sóc thằng bé. Nhưng nàng thường bảo không bao giờ nàng được tận hưởng cái tham-vọng duy nhất của nàng là : ngồi đọc sách.

Terry đã có lần gọi nàng là "Tay An Bài", tuy Martin ghét cái tên ấy, thế mà khi

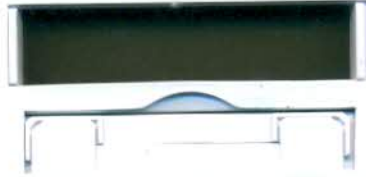
nghe chuông tê-lê-phôn reo, chàng lầu-nhàu,
"ôi thiên địa quý thần ơi ! Tay-An-Bài lại
kêu rồi - lại muốn mình về uống trà với mấy
mụ già trí-thức ròm đây chú gì !"

Khi chàng tìm cách giải-thích rằng chàng
cần được yên-tĩnh, thì nàng bảo, "Thế ra anh
lại yếu-đuối, thiếu cương-ngạnh, hèn-hạ đến
nỗi anh chỉ có mỗi một cách chạy trốn một nơi
mới có thể tập-trung tư-tưởng được hay sao ?
Và anh sợ cả những vĩ-nhân có thể làm được
những công-trình vĩ-dại, mà vẫn nghỉ ngơi
chơi đùa giải-trí hay sao ?"

Chàng tựa hồ như đâm ra lỗ-mãng, nhất là
khi nghe nàng dạy cho chàng biết thế nào là
Vĩ-nhân, và khi chàng đã đâm ra nóng giận
thô-bỉ, và nàng thì lên mặt quý-phái khiến
chàng càng cảm thấy mình như một tên đầy tớ
hồn xược và mỗi ngày một thô-bỉ hơn.

Rồi chàng thấy sợ nàng luôn. Chàng mơ
ước giá có thể chạy đến được với Leora, và cả
hai người, hai kẻ hèn hạ sợ sệt, sẽ an-ủi lẫn
nhau và lẫn trốn vào những xá-xĩnh nào đó để
tránh mặt Joyce.

Nhưng Joyce thường khi cũng là người bạn
đời ân-cần đối với chàng, sốt-sắng tìm những
trò giải-trí làm cho chàng phải ngạc-nhiên,
và lại cả hai người đều thấy ở đứa con trai
một niềm kiêu-hãnh buộc chặt hai người với
nhau. Chàng ngồi ngắm bé John và vui sướng

thấy con khỏe mạnh.

Sang đầu mùa Đông, sau khi nàng đưa con về miền Nam chơi như một ông hoàng trong hai tuần lễ, Martin chuồn đến với Terry ở Tiểu-Điểu An-Túc-Xá một tuần.

Chàng thấy Terry có vẻ mệt-mỏi và hơi quạu-quọ, sau mấy tháng làm việc độc có một thân một mình. Chàng đã cất thêm ở cạnh nhà một gian làm phòng thí-nghiệm, và một cái chuồng sơ-sài nuôi ngựa lấy máu chế huyết-thanh. Trái với lần trước, Terry không có hăm hở nói ngay vào chi-tiết công việc khảo-cứu của chàng, và mãi tới chiều, khi hai người ngồi bên cạnh lò sưởi hút thuốc lá, trong mấy chiếc ghế làm bằng thùng gỗ ngoài bọc da nai, Martin mới gợi cho chàng nói ra những điều tâm-sự.

Bắt buộc chàng đã phải bỏ ra rất nhiều thời-giờ để làm công-việc nhà và chế huyết-thanh lấy tiền chi-dụng. "Nếu có anh ở đây với tôi, chắc tôi đã làm được một cái gì rồi". Nhưng việc nghiên-cứu chuyển-hóa-chất của ký-sinh đã tiến-hành được một cách vững chắc, và chàng không hối tiếc đã bỏ Viện McGurk. Chàng đã nhận thấy không thể nào có khi để thí-nghiệm được vì mắc tiền quá, và chúng không chịu được cái rét ở Vermont, chàng đành phải nghĩ ra cách dùng chuột và truyền vi-khuẩn chắm phổi vào người chúng và...

- Ồ, nhưng tôi nói với anh những truyện ấy để làm gì cơ chứ ? Anh đâu có quan tâm gì đến, nếu không anh đã đến đây làm việc với tôi từ mấy tháng trước rồi. Giữa Joyce và tôi, anh đã chọn một người. Anh đâu có thể chọn được cả hai cơ chứ, đúng thế.

Martin cúi gắt lên :

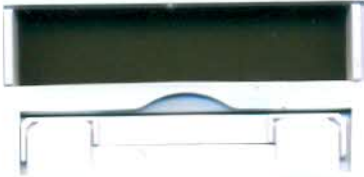
- Rất tiếc là tôi đã xen vào công việc của anh ! Rồi chàng vung-vàng ra khỏi nhà, đập cửa đánh xầm một cái. Đi thất-thểu trong tuyết lạnh, dò-dẫm trong bóng đêm để khỏi vấp vào gốc cây, chàng biết đời chàng đến đây là tàn, sự-nghiệp chàng đến đây là phá-tán.

"Mình lại mất nốt Terry (dẫu sao mình không thể chịu được tính ngạo-mạn xấc-láo của hắn !) Thế là mình mất hết mọi người, thực sự đã bao giờ mình chiếm được Joyce đâu. Mình hoàn toàn cô độc. Và mình chỉ làm việc được nửa vò ! Mình thế là hết ! Và người ta chẳng bao giờ để mình làm việc nữa !

Bất chợt, chàng thấy chàng chưa đến nỗi thất-bại, mặc dầu chàng chưa kịp suy nghĩ rõ vì lẽ gì.

Chàng loạng-choạng chạy trở lại căn nhà gỗ, đâm bổ vào, la lên, "Anh là đồ tồi, hai đứa mình phải kết với nhau".

Terry cũng xúc-cảm như chàng, cả hai đều rung-rung nước mắt, họ ôm chầm lấy nhau, vỗ vai nhau, cùng nói, "Hai thằng khùng, cãi

nhau chỉ vì đũa nào cũng mệt mỏi hết !"

Martin hứa :

- Thế nào tôi cũng sẽ tới đây làm việc với anh ! Tôi sẽ xin nghỉ việc ở Viện nửa năm, và bảo Joyce đến ở một khách-sạn nào gần đây, hay làm cái gì đó. Hà! mình lại quay lại với công việc thực sự là công việc... Mình sẽ làm việc ra-rít... Này, anh bảo, khi tôi lên đây rồi, anh bảo chúng mình sẽ...

Cứ thế hai anh em nói chuyện cho tới sáng.